

ایران و مالزی؛

بازتعریف همکاری‌های تجاری در

پرتو توافقنامه جدید

ایران و مالزی؛

بازتعریف همکاری‌های تجاری در پرتو توافقنامه جدید

معاونت مطالعات اقتصادی و آینده پژوهی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

شهریور ۱۴۰۴

از طریق بستر الکترونیکی زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس کنید:

Economic_research@tccim.ir

مواضع این گزارش، الزاماً مواضع اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران نیست.

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

خلاصه مدیریتی

بررسی روند تجارت ایران و مالزی طی یک دهه اخیر نشان می‌دهد که روابط اقتصادی دو کشور همواره به شدت واردات محور بوده و کسری تراز تجاری ایران به صورت مزمن ادامه یافته است. در بازه ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۴، حجم تجارت دوجانبه نوسان داشته، اما وجه مشترک همه سال‌ها کسری سنگین ایران بوده است؛ به گونه‌ای که میانگین سالانه این کسری حدود نیم میلیارد دلار برآورد می‌شود. این الگو بیانگر آن است که هرچند مالزی به عنوان یکی از تأمین کنندگان مهم کالاهای اساسی و واسطه‌ای برای ایران نقش آفرینی کرده، اما ایران نتوانسته سهم معناداری در بازار مالزی به دست آورد.

ترکیب واردات ایران از مالزی نشان می‌دهد که بیش از ۸۰ درصد ارزش کالاهای وارداتی طی این سال‌ها بر تعداد محدودی قلم کالا از جمله روغن پالم، کائوچوی طبیعی، اسیدهای چرب و برخی قطعات صنعتی متمرکز بوده است. چنین تمرکزی هرچند در کوتاه مدت نیازهای ایران را تأمین کرده، اما در بلندمدت سطح وابستگی بالایی ایجاد کرده که از منظر امنیت غذایی و صنعتی قابل توجه است. در مقابل، صادرات ایران به مالزی نتوانسته روند باثباتی پیدا کند و جز در برخی سال‌ها جهش‌های مقطعی، به طور کلی سهم اندکی در بازار این کشور داشته است. تنها تعدادی محدود از کالاها شامل متانول، اوره، پلیمرها، قیر و سیب توانسته‌اند مزیت نسبی پایداری از منظر صادراتی داشته باشند و قابلیت رقابت خود را در بازارهای جهانی و بالقوه در مالزی حفظ کنند.

تحلیل شاخص مزیت نسبی آشکار شده (RSCA) برای صادرات ایران طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که از مجموع بیش از ۵۴۰۰ ردیف تعرفه صادراتی، تنها ۴۵۰ قلم حداقل یک بار مزیت نسبی داشته‌اند و صرفاً ۹۷ قلم توانسته‌اند این مزیت را برای چند سال پیاپی حفظ کنند. از میان آن‌ها، ۹ کالا به عنوان هسته اصلی فرصت صادراتی ایران شناسایی شده‌اند. همزمان، ارزیابی ساختار واردات مالزی نشان می‌دهد که بیش از ۸۰ درصد ارزش واردات این کشور بر روی حدود ۴۰۰ ردیف تعرفه متمرکز است. انطباق این دو مجموعه نشان می‌دهد که تنها ۳۲ ردیف تعرفه همزمان هم دارای مزیت صادراتی در ایران هستند و هم جایگاه مهمی در بازار وارداتی مالزی دارند. این همپوشانی، نقطه عزیمت اصلی برای تعریف سیاست‌های تجاری در چارچوب توافقنامه آتی خواهد بود.

فرصت‌های تازه‌ای نیز در پرتو تغییر سیاست‌های تجاری ایران پدیدار شده است. با کاهش حقوق گمرکی کالاهای اساسی به یک درصد، بستر جدیدی برای واردات پایدار روغن‌های خوراکی، نهاده‌های دامی و برنج فراهم آمده است؛ کالاهایی که مالزی در آن‌ها مزیت تولیدی دارد اما تاکنون سهمی در صادرات به ایران نداشته است. این موضوع می‌تواند مبنایی برای تعریف مسیرهای جدید همکاری باشد و به متوازن‌تر شدن روابط تجاری کمک کند.

بر این اساس، توافقنامه تجاری میان ایران و مالزی تنها در صورتی می‌تواند نقش راهبردی ایفا کند که از سطح کلی‌گویی فراتر رفته و بر چند محور اجرایی متمرکز شود: نخست، تقویت صادرات پایدار ایران در اقلامی نظیر متانول و اوره از طریق قراردادهای میان مدت تضمینی و ایجاد بسترهای حمل و نقل مطمئن؛ دوم، رفع موانع غیرتعرفه‌ای به ویژه اخذ گواهی‌های استاندارد و حلال که پیش شرط ورود بسیاری از کالاهای ایرانی به بازار مالزی است؛ سوم، طراحی نظام دقیق ترجیحات تعرفه‌ای بر مبنای ۳۲ قلم کالای همپوشان؛ و چهارم، استفاده از ظرفیت واردات کالاهای اساسی از مالزی در راستای تقویت امنیت غذایی ایران.

در مجموع، تجربه یک دهه اخیر به خوبی نشان می‌دهد که روابط تجاری ایران و مالزی بدون تغییر ساختاری، همواره واردات محور باقی خواهد ماند. اما اگر در چارچوب توافقنامه جدید، سیاست‌های مبتنی بر مزیت نسبی پایدار، تنوع بخشی به واردات و رفع موانع فنی و نهادی دنبال شود، امکان شکل‌گیری شراکتی متوازن و پایدار میان تهران و کوالالامپور فراهم خواهد شد؛ شراکتی که می‌تواند هم نیازهای حیاتی ایران در حوزه غذا و نهاده‌های تولیدی را تأمین کند و هم مسیر تازه‌ای برای توسعه صادرات غیرنفتی کشور بگشاید.

فهرست مطالب

۱. مقدمه ۵
۲. وضعیت تجارت ایران و مالزی؛ یک دهه وابستگی به واردات و کسری مازمن تراز تجاری ۵
۳. مزیت‌های نسبی صادراتی ایران به مالزی ۶
۴. الگوی واردات ایران از مالزی ۱۰
۵. جمع‌بندی و توصیه‌های سیاستی ۲۳

۱. مقدمه

مالزی به عنوان یکی از اقتصادهای نوظهور و پرتحرک جنوب شرق آسیا، طی سال‌های اخیر به محور مهمی در زنجیره تأمین و تجارت جهانی تبدیل شده است. این کشور با برخورداری از جایگاه برجسته در تولید و صادرات محصولات چوبی چون روغن پالم، کائوچو، فرآورده‌های پتروشیمی و صنایع الکترونیک، نقش پررنگی در بازارهای منطقه‌ای و جهانی ایفا می‌کند. در سوی دیگر، ایران با ظرفیت‌های گسترده در حوزه انرژی، پتروشیمی و کشاورزی، می‌تواند شریک مکمل و راهبردی اقتصاد مالزی باشد. از این رو، پرداختن به الگوی تجارت دو کشور و شناسایی فرصت‌های بالقوه در چارچوب توافقنامه‌های تجاری، گامی کلیدی برای حرکت به سمت روابط متوازن‌تر و بهره‌گیری مؤثر از ظرفیت‌های مشترک به شمار می‌رود.

۲. وضعیت تجارت ایران و مالزی؛ یک دهه وابستگی به واردات و کسری مزمن تراز تجاری

در بازه دهه‌ساله ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۴، تجارت ایران و مالزی مسیری پرنوسان را تجربه کرده است. حجم کل مبادلات تجاری دو کشور از حدود ۵۳۹ میلیون دلار در سال ۲۰۱۵ آغاز شد و با جهشی قابل توجه در سال‌های میانی به بیش از یک میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ رسید؛ نقطه اوجی که بیش از هر زمان دیگری نشان‌دهنده وابستگی شدید این روابط به واردات ایران بود. پس از آن، مسیر تجارت رو به افول گذاشت و در سال ۲۰۲۰ تحت تأثیر همه‌گیری کرونا به پایین‌ترین سطح خود طی یک دهه اخیر یعنی ۳۷۱ میلیون دلار سقوط کرد. هرچند پس از آن روندی ترمیمی آغاز شد و در ۲۰۲۲ حجم تجارت به ۸۳۸ میلیون دلار رسید، اما نوسانات بعدی باعث شد این رقم در ۲۰۲۴ به حدود ۵۷۰ میلیون دلار کاهش یابد و عملاً ایران و مالزی از سطح همکاری‌های گسترده نیمه دهه ۲۰۱۰ فاصله بگیرند.

نگاهی به جزئیات نشان می‌دهد موتور اصلی تجارت دو کشور واردات ایران از مالزی بوده است. واردات که در سال ۲۰۱۵ حدود ۵۰۳ میلیون دلار بود، در ۲۰۱۷ به اوج ۷۵۸ میلیون دلار رسید. هرچند در سال‌های بعد کاهش یافت و حتی در ۲۰۲۰ به کف ۳۲۰ میلیون دلار سقوط کرد، اما مجدداً در ۲۰۲۲ جهش یافت و به ۷۸۴ میلیون دلار رسید. با این حال، در سال‌های اخیر نتوانسته است ثبات داشته باشد و در ۲۰۲۴ روی ۵۳۵ میلیون دلار ایستاد.

در مقابل، صادرات ایران به مالزی هیچ‌گاه نتوانسته وزنه‌ای تعیین‌کننده در این روابط باشد. در بهترین حالت، سال ۲۰۱۷ با حدود ۲۹۵ میلیون دلار نقطه اوج صادرات ایران محسوب می‌شود، اما پس از آن به سرعت روند نزولی در پیش گرفت و در ۲۰۲۴ به تنها ۳۵ میلیون دلار رسید؛ رقمی که حتی از سطح آغاز دوره یعنی ۲۰۱۵ نیز کمتر است. این ارقام نشان می‌دهد صادرات ایران به مالزی عمدتاً مقطعی و محدود به کالاهای خاص بوده و فاقد استراتژی پایدار نفوذ در بازار مالزی است.

نتیجه این عدم تعادل در آینه تراز تجاری به خوبی مشهود است. ایران طی همه سال‌های مورد بررسی با کسری سنگین مواجه بوده است. کسری تجاری که در ۲۰۱۵ حدود ۴۶۷ میلیون دلار بود، در اوج خود در ۲۰۲۲ به ۷۳۱ میلیون دلار رسید؛ یعنی تقریباً کل ارزش صادرات ایران به مالزی در آن سال حتی پاسخگوی یک‌دهم واردات هم نبود. تنها نقطه نسبتاً قابل توجه در این روند، سال ۲۰۲۰ است که به دلیل سقوط واردات ناشی از کرونا، کسری تجاری به حدود ۲۶۹ میلیون دلار کاهش یافت.

اما در سال‌های اخیر بار دیگر شکاف بزرگ میان صادرات و واردات بازگشته و در ۲۰۲۴ کسری به ۵۰۰ میلیون دلار رسیده است.

به‌طور کلی، تصویر تجارت ایران و مالزی در یک دهه اخیر حکایت از روابطی یک‌سویه و ناپایدار دارد؛ روابطی که در آن ایران بیشتر خریدار کالاهای مالزیایی بوده تا فروشنده محصولات خود. اگرچه ظرفیت‌هایی برای صادرات ایران وجود داشته و حتی در مقطعی به‌خوبی بروز یافته است، اما استمرار آن به دلیل فقدان تنوع کالایی، ضعف در دیپلماسی اقتصادی و عدم انعقاد توافقات پایدار از دست رفته است.

۳. مزیت‌های نسبی صادراتی ایران به مالزی

با توجه به مذاکرات در حال انجام برای انعقاد توافقنامه تجاری میان ایران و مالزی، ضرورت دارد ارقام کالایی که می‌توانند در فهرست تعرفه‌های ترجیحی قرار گیرند، به‌طور دقیق شناسایی شوند. تجربه یک دهه گذشته نشان داده که تجارت دو کشور بیشتر به واردات ایران از مالزی متکی بوده و صادرات ایران از پایداری و تنوع لازم برخوردار نبوده است. از این رو، تمرکز بر کشف حوزه‌هایی که ایران در آنها دارای مزیت نسبی پایدار است، می‌تواند نقطه آغاز بازتعریف روابط تجاری با مالزی باشد. برای شناسایی اقلامی که به‌طور بالقوه می‌توانند در فهرست تعرفه‌های ترجیحی اعطایی مالزی به ایران قرار گیرند، شیوه‌های مختلفی به کار گرفته می‌شود. یکی از این روش‌ها، بررسی نیازهای وارداتی کشور مقصد و انطباق آن با ظرفیت‌های صادراتی کشور مبدا در سال‌های اخیر است. بنابراین؛ در این گزارش ابتدا بر اساس سوابق صادراتی ایران طی ۵ سال متوالی، کالاهای دارای مزیت نسبی صادراتی شناسایی و با ارقام وارداتی مالزی طی این سال‌ها تطبیق داده می‌شوند. نتایج به دست آمده به شرح زیر ارائه می‌گردد:

- در ارزیابی داده‌های تجارت خارجی ایران طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴، شاخص مزیت نسبی آشکار شده متقارن (RSCA)^۱ - محاسبه شده بر مبنای سهم نسبی هر ردیف تعرفه در صادرات ایران نسبت به سهم همان ردیف در تجارت جهانی - نشان می‌دهد از مجموع ۵۴۴۸ ردیف تعرفه شش‌رقمی صادرات ایران به جهان، ۴۵۰ کد تعرفه حداقل یک مرتبه دارای مزیت نسبی آشکار شده در صادرات ایران طی بازه ۵ ساله مورد بررسی بوده‌اند^۲؛ اما با توجه به این که پایداری مزیت نسبی کالاها طی سال‌های متوالی می‌تواند گویای ظرفیت واقعی صادرات کشور باشد، نیاز است کالاهایی مورد توجه قرار گیرند که طی چند سال دارای مزیت نسبی بوده‌اند؛ از همین رو بررسی سری زمانی مذکور حاکی از آن است که تنها ۹۷ کد تعرفه توانسته‌اند مزیت نسبی آشکار شده را حداقل برای سه سال متوالی حفظ کنند. به بیان دیگر، سهم مزیت نسبی پایدار ایران عملاً به حدود دو درصد از کل سبد تعرفه‌ای کشور محدود شده است، وضعیتی که بر شکنندگی ساختار صادرات غیرنفتی و ضرورت سیاست‌های هدفمند تقویت زنجیره تأمین

^۱ Revealed Symmetric Comparative Advantage

^۲ به عبارت دیگر این کالاها حداقل یکبار در سال‌های مختلف دارای مزیت نسبی آشکار شده ۰.۸ و بیشتر بوده‌اند.

تأکید دارد. با این وجود، اقلام مذکور می‌توانند در بررسی تطبیقی با نیازهای وارداتی کشور مالزی مورد توجه قرار گیرند.

- در همین بازه، تجزیه و تحلیل داده‌های واردات مالزی نشان می‌دهد، ۸۰ درصد ارزش کل کالاهای ورودی این کشور بر ۴۰۸ ردیف تعرفه متمرکز است که اولویت‌گذاری را برای تأمین‌کنندگان خارجی از جمله ایران روشن می‌کند. این اقلام طی ۵ سال متوالی، جز اقلام وارداتی مالزی بوده‌اند.
- چنانچه ۴۵۰ ردیف تعرفه دارای مزیت نسبی صادراتی (حداقل یک بار طی ۵ سال) ایران با ۴۰۸ قلم کالای وارداتی مالزی تطبیق داده شود، نتیجه نهایی ۳۲ ردیف تعرفه (جدول ۲) خواهد بود که از یک سو در ایران دارای مزیت نسبی آشکار شده هستند و از سوی دیگر، جایگاه برجسته‌ای در سبد وارداتی مالزی به خود اختصاص داده‌اند.
- از میان اقلام ۳۲ گانه فوق، ۹ ردیف تعرفه طی حداقل سه سال متوالی، در ایران دارای مزیت نسبی آشکار شده پایدار بوده‌اند، بنابراین هسته اصلی فرصت صادراتی ایران به مالزی را نشان می‌دهند که در جدول ۱ نشان داده شده است.
- در میان ۳۲ ردیف تعرفه یادشده، دو قلم کالا شامل کد تعرفه ۲۷۱۰۱۲ (روغن‌های سبک و سایر فرآورده‌های نفتی با حداقل ۹۰ درصد حجمی در ۱۵ درجه سانتی‌گراد) و ۲۷۰۹۰۰ (نفت خام و روغن‌های حاصل از مواد قیری) از مهم‌ترین اقلامی بودند که بالاترین ارزش دلاری واردات در مالزی را به خود اختصاص داده‌اند. اگرچه این اقلام طی سال‌های مورد بررسی در زمره کالاهای دارای مزیت‌های نسبی آشکار شده ایران قرار داشته‌اند، اما مزیت آنها پایدار نبوده است.
- مطابق جدول ۱، ۹ قلم اصلی دارای مزیت نسبی کشور را می‌توان در سه گروه طبقه‌بندی کرد:

۱. **اقلام با مزیت قیمتی مثبت و صادرات صفر**: پلی‌اتیلن سنگین (۳۹۰۱۲۰)، متانول (۲۹۰۵۱۱)، بوتان مایع (۲۷۱۱۱۳)، سایر گازهای نفتی (۲۷۱۱۱۹) و سایر پلیمرهای استیرن، به اشکال ابتدایی (۳۹۰۳۱۹) طی پنج سال گذشته از ایران به مالزی صادر نشده‌اند؛ حال آنکه میانگین قیمت وارداتی مالزی در هر یک از این اقلام (۸۷ تا ۸۱۱ دلار به ازای هر تن) بالاتر از قیمت صادراتی ایران به سایر مقاصد است. این شکاف قیمتی، در صورت تضمین عرضه پایدار و استانداردسازی فنی، می‌تواند حاشیه سود جذابی برای واردکننده مالزیایی و محرک جهش سریع سهم بازار ایران باشد.

۲. **اقلام با مزیت قیمتی مثبت و صادرات محدود**: قیر نفت (۲۷۱۳۲۰) اوره (۳۱۰۲۱۰) و سیب (۰۸۰۸۱۰) تنها کالاهایی هستند که ایران در میان ۹ قلم ذکر شده، صادرات معناداری به مالزی دارند و با داشتن اختلاف قیمتی در میانگین قیمت صادرات ایران به مالزی و میانگین قیمت واردات مالزی از جهان، همچنان مزیت رقابتی ایران را تثبیت می‌کنند.

۳. ارقام با مزیت نسبی ولی با قیمت بالاتر از میانگین واردات مالزی: پلی اتیلن سبک (۳۹۰۱۱۰) و پلیمرهای استایرنی (۳۹۰۳۱۹) اگرچه دارای مزیت نسبی آشکار شده در صادرات به مالزی هستند، اما میانگین قیمت صادراتی آن‌ها به ترتیب ۱۳ و ۳۴۴ دلار از قیمت وارداتی مالزی بالاتر است.

جدول ۱. فهرست ۹ ردیف تعرفه دارای مزیت نسبی آشکار شده پایدار در صادرات ایران به مالزی طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	میانگین صادرات ایران به مالزی (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)	میانگین واردات مالزی از جهان (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)	متوسط قیمت صادراتی ایران به جهان (دلار به ازای هر تن)	متوسط قیمت وارداتی مالزی از جهان (دلار به ازای هر تن)
۱	۳۹۰۱۲۰	پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) ۰/۹۴ یا بیشتر	۰	۵۰۱۰۲۷	۹۳۸	۱۰۲۵
۲	۳۹۰۱۱۰	پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۰/۹۴	۰	۴۶۴۸۰۳	۱۱۰۹	۱۰۹۶
۳	۲۷۱۳۲۰	قیر نفت	۳۲۵۶	۳۷۲۴۶۸	۲۹۰	۴۲۵
۴	۲۷۱۱۱۹	سایر گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای گازی شکل	۰	۲۷۷۹۶۴	۳۶۶	۵۸۴
۵	۲۹۰۵۱۱	متانول (الکل متلیک)	۰	۱۸۳۴۳۷	۱۹۵	۳۴۲
۶	۳۹۰۳۱۹	سایر پلیمرهای استیرن، به اشکال ابتدایی	۰	۱۷۱۸۲۶	۱۱۶۶	۸۲۲
۷	۲۷۱۱۱۳	بوتان	۰	۱۴۰۸۱۴	۴۲۹	۶۴۲
۸	۰۸۰۸۱۰	سیب	۲۱	۱۲۳۲۲۵	۳۷۰	۱۱۸۱
۹	۳۱۰۲۱۰	اوره حتی به صورت محلول در آب	۴۵	۹۸۸۴۱	۲۹۳	۴۷۴

منبع: ITC و محاسبات کارشناسی

جدول ۲. فهرست ۳۲ ردیف تعرفه دارای مزیت نسبی حداقل یکبار در صادرات ایران به مالزی طی سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	میانگین صادرات ایران به مالزی (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)	میانگین واردات مالزی از جهان (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)
۱	۲۷۱۰۱۲	زغال قالبی، گلوله زغال سنگ و سوخت‌های جامد همانند که از زغال سنگ تهیه شده باشد	۰	۱۱۴۰۷۵۰۲
۲	۲۷۰۹۰۰	نفت خام و روغن حاصل از مواد معدنی قیری، خام.	۰	۹۵۵۴۰۴۹
۳	۲۷۱۱۱۱	گاز طبیعی	۰	۱۴۳۷۰۸۳
۴	۳۹۰۱۴۰	کوپلیمرهای اتیلن - آلفا- الفین. با وزن مخصوص کمتر از ۰.۹۴	۰	۶۵۴۷۹۲
۵	۸۹۰۵۲۰	سکوه‌های شناور یا غوطه‌ور حفاری یا استخراج	۰	۵۱۲۷۵۵
۶	۳۹۰۱۲۰	پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) ۰/۹۴ یا بیشتر	۰	۵۰۱۰۲۷
۷	۳۹۰۱۱۰	پلیاتیلین با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۰/۹۴	۰	۴۶۴۸۰۳
۸	۲۷۱۳۲۰	قیر نفت	۳۲۵۶	۳۷۲۴۶۸
۹	۲۹۰۲۴۳	پارا اکسیلین	۰	۳۲۲۴۸۰
۱۰	۲۷۱۱۱۹	سایر گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای گازی شکل	۰	۲۷۷۹۶۴
۱۱	۲۶۰۱۱۲	سنگ آهن بهم فشردده شده و کنسانتره های آن به غیر از پیریت های آهن تفته شده	۰	۲۵۴۲۹۲
۱۲	۰۷۰۳۱۰	پیاز و موسیر	۲۹	۲۳۷۴۰۳
۱۳	۹۰۳۱۹۰	اجزاء و قطعات و متفرعات برای آلات و وسایل و ماشینهای مشمول ردیف ۹۰۳۱	۱	۲۳۶۵۶۴
۱۴	۸۵۴۱۴۱	دیودها (غیر از دیودهای حساس دربرابر نور و دیودهای ساطع نور)	۰	۱۸۷۳۴۰
۱۵	۲۹۰۵۱۱	متانول	۰	۱۸۳۴۳۷
۱۶	۷۶۰۴۲۹	میله و سایر پروفیل ها ز آلایزهای آلومینیوم.	۰	۱۸۲۹۶۱
۱۷	۳۹۰۳۱۹	سایر پلیمرهای استیرن، به اشکال ابتدایی	۰	۱۷۱۸۲۶
۱۸	۲۹۰۱۲۴	ایزوپرن	۰	۱۶۱۶۸۶
۱۹	۰۲۰۴۴۲	سایر قطعات گوشت های از نوع گوسفند ، منجمد به صورت با استخوان	۰	۱۶۱۶۳۰
۲۰	۲۷۰۷۵۰	سایر مخلوط های هیدروکربورهای بودار	۰	۱۴۲۹۷۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	میانگین صادرات ایران به مالزی (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)	میانگین واردات مالزی از جهان (۲۰۲۰-۲۰۲۴) (هزار دلار)
۲۱	۲۷۱۱۱۳	بوتان	۰	۱۴۰۸۱۴
۲۲	۱۵۰۲۹۰	سایر چربی‌های حیوانات بااستثنای آب کرده	۰	۱۲۸۷۹۱
۲۳	۲۰۰۴۱۰	سیب‌زمینی	۰	۱۲۶۶۵۱
۲۴	۰۸۰۸۱۰	سیب	۲۱	۱۲۳۲۲۵
۲۵	۰۳۰۳۸۹	سایر سگ ماهی‌ها و کوسه‌ها غیر مذکور در ردیف ۰۳۰۳۸۲، ۰۳۰۳۸۳، ۰۳۰۳۸۴، یخ زده به غیر از جگر و تخم ماهی	۳۹۰۳	۱۱۹۱۳۳
۲۶	۷۲۱۶۳۲	پروفیل از آهن یا فولاد غیر ممزوج فقط، گرم نورد شده گرم کشیده شده یا اکستروژن شده بابلندی ۸۰ میلی‌متر یا بیشتر.	۰	۱۱۰۳۹۹
۲۷	۸۵۰۱۴۰	سایر موتورها با جریان متناوب، تک فاز	۰	۱۰۶۴۰۹
۲۸	۶۳۰۹۰۰	لباس و سایر اشیای مستعمل.	۰	۱۰۲۵۹۷
۲۹	۱۵۱۲۱۱	روغن خام	۰	۱۰۲۴۶۲
۳۰	۳۱۰۲۱۰	اوره حتی به صورت محلول در آب	۴۵	۹۸۸۴۱
۳۱	۰۷۰۱۹۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۴	۹۴۶۶۲
۳۲	۸۵۴۸۰۰	قراضه و ضایعات قوه‌ها، باتری‌ها و انبارهای برقی؛ قوه‌های مصرف شده، باتری‌های مصرف شده و انبارهای برقی مصرف شده؛ اجزاء و قطعات برقی ماشینها یا دستگاهها، که در جای دیگر گفته نشده یا مشمول شماره‌های دیگر این فصل نباشد	۰	۸۸۵۰۳

منبع: ITC و محاسبات کارشناسی

۴. الگوی واردات ایران از مالزی

پس از بررسی کلی روند تجارت ایران و مالزی و تمرکز بر وضعیت صادرات، اکنون لازم است به بخش واردات پرداخته شود؛ بخشی که طی یک دهه گذشته همواره سهم غالب در مبادلات دو کشور را به خود اختصاص داده و نقش تعیین کننده‌ای در شکل‌گیری کسری مازم تراز تجاری ایران ایفا کرده است. تحلیل ترکیب واردات از مالزی می‌تواند ابعاد وابستگی ایران به اقلام مشخص را آشکار سازد و مسیرهای سیاست‌گذاری برای مدیریت پایدار این جریان تجاری را روشن کند.

در سال ۱۴۰۳، مجموع واردات ایران از کشور مالزی به حدود ۳۴۱ میلیون دلار رسید؛ رقمی که معادل تنها ۰.۵ درصد از کل ارزش واردات ایران در این سال است. هرچند این عدد در مقیاس کل تجارت خارجی ایران سهم اندکی دارد، اما بررسی ترکیب کالاهای وارداتی از مالزی نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از این واردات به کالاهای خاص و عمدتاً مواد اولیه و واسطه‌ای اختصاص یافته است. بر اساس جدول ۱، ۲۰ قلم کالای نخست، حدود ۸۰ درصد از کل ارزش واردات ایران از مالزی را به خود اختصاص داده‌اند، که از تمرکز بالای تجارت ایران با این کشور بر روی گروه محدودی از اقلام حکایت دارد.

در صدر این جدول، روغن پالم تصفیه‌شده (RBD) با کد تعرفه ۱۵۱۱۹۰۱۰ قرار دارد که با ارزشی بیش از ۹۲ میلیون دلار، ۲۷.۱ درصد از واردات ایران از مالزی را تشکیل می‌دهد. این کالا به‌تنهایی ۲۰.۸ درصد از کل واردات ایران در این ردیف تعرفه‌ای را نیز شامل می‌شود که نشان از وابستگی بالا به مالزی در تأمین روغن‌های گیاهی تصفیه‌شده دارد.

در رده‌های بعدی، انواع کائوچوی طبیعی (از جمله شیره کائوچو و سایر اشکال طبیعی آن) با مجموع ارزش بیش از ۶۰ میلیون دلار و سهمی نزدیک به ۱۸ درصد از کل واردات ایران از مالزی، جایگاه مهمی در این لیست دارند. سهم مالزی از کل واردات ایران در این گروه‌ها نیز بالا است؛ به‌ویژه برای شیره کائوچو (کد ۴۰۰۱۱۰۰۰) که ۵۵.۳ درصد از واردات کشور را تشکیل می‌دهد و سایر کائوچو طبیعی (کد ۴۰۰۱۲۲۰۰) که ۳۰ درصد از بازار وارداتی این کالا از مالزی تأمین می‌شود.

اقلامی نظیر روغن جانشین کره کاکائو (C.B.S)، قطعات منفصله خودروهای دیزلی با حجم بالا و اسیدهای پالمیک و استتاریک نیز در رده‌های بعدی قرار دارند و در مجموع حدود ۱۵ درصد از ارزش واردات از مالزی را شامل می‌شوند. به‌طور خاص، واردات قطعات خودرو و برخی وسایل نقلیه سنگین از مالزی نشان از تعامل صنعتی دو کشور در حوزه مونتاژ یا تعمیر خودروهای خاص دارد.

در بخش مواد شیمیایی و صنعتی، مالزی منبع مهمی برای تأمین اقلامی چون اسید استتاریک، برمورها، رزین‌های اپوکسید، ورق آلومینیوم، قلع و پیگمان‌های دی‌اکسید تیتانیوم است. برخی از این اقلام سهم بسیار بالایی از واردات ایران در ردیف خود دارند؛ به‌عنوان مثال، برمورها ۶۴.۱ درصد از واردات ایران در ردیف مربوطه را تشکیل می‌دهند.

از دیگر موارد قابل توجه، واردات وسایل نقلیه با موتور پیستونی حجیم (کد ۸۷۰۳۲۴۹۰) است و ۶۰.۱ درصد از کل واردات ایران در این دسته از کشور مالزی تأمین می‌شود.

جدول ۳. ۲۰ قلم عمده وارداتی ایران از مالزی در سال ۱۴۰۳

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	سهم از کل	
			ارزش (دلار)	ارزش واردات ایران از مالزی (درصد)
۱	۱۵۱۱۹۰۱۰	RBD پالم اویل در ظرف ۲۰۰ لیتری و بیشتر	۹۲۵۸۶۷۰	۲۷.۱
				۲۰.۸

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (دلار)	سهم از کل ارزش واردات ایران از مالزی (درصد)	سهم از کل ارزش واردات ایران در همان کالا (درصد)
۲	۴۰۰۱۱۰۰۰	شیره کائوچوی طبیعی، حتی پیش ولکانیزه شده به اشکال ابتدایی یا به صورت صفحه، ورق یا نوار	۳۵۳۲۴۰۲۳	۱۰.۴	۵۵.۳
۳	۴۰۰۱۲۹۰۰	سایر کائوچوهای طبیعی، به اشکال ابتدایی یا به صورت صفحه، ورق یا نوار که در جای دیگر مذکور نباشد	۲۵۰۱۰۵۱۸	۷.۳	۲۹.۶
۴	۱۵۱۶۲۰۱۰	روغن جانشین کره کائو (C.B.S (Cocoa Butter Substitute)	۱۹۷۹۵۲۱۴	۵.۸	۲۲.۳
۵	۹۸۸۷۰۴۳۶	قطعات منفصله اتومبیل سواری با حجم سیلندر بیشتر از ۲۵۰۰ سانتی متر مکعب (دیزل و نیمه دیزل) با ساخت داخل ۲۰ درصد تا کمتر از ۳۰ درصد به استثنای لاستیک	۱۷۹۰۷۳۹۷	۵.۲	۷.۱
۶	۲۹۱۵۷۰۹۰	سایر اسید پالمیتیک، اسید استئاریک و املاح و استرهای آن ها غیر از استئارات های فلزی	۱۳۷۲۱۵۸۳	۴.۰	۳۲.۱
۷	۸۷۰۳۲۴۹۰	سایر وسایل نقلیه دارای موتور پیستونی درون سوز تناوبی جرقه ای-احتراقی بجز آمبولانس و نوع هیبریدی با حجم سیلندر بیشتر از ۳۰۰۰ سی سی	۱۰۷۳۰۵۸۶	۳.۱	۶۰.۱
۸	۳۹۰۷۶۱۱۰	گرید نساجی	۹۳۶۹۶۹۶	۲.۷	۱۴.۸
۹	۴۸۱۰۳۹۰۰	کاغذ کرافت غیر از انواعی که برای مقاصد گرافیکی است، اندوده غیر مذکور در جای دیگر	۷۸۳۹۲۳۳	۲.۳	۳۶.۴
۱۰	۲۸۲۷۵۹۹۰	سایر برمورها و اکسی برمورها به استثنای آمونیوم برمات غیر مذکور در جای دیگر	۵۴۱۹۴۶۰	۱.۶	۶۴.۱
۱۱	۱۵۱۳۱۹۹۰	روغن نارگیل تصفیه شده عرضه شده به صورت غیر خرده فروشی و اجزاء آن	۵۰۲۰۴۰۴	۱.۵	۱۴.۹
۱۲	۴۰۰۱۲۲۰۰	کائوچوی طبیعی خاص از لحاظ تکنیکی به اشکال ابتدایی یا به شکل صفحه، ورق	۴۶۶۰۴۸۲	۱.۴	۷۱.۰
۱۳	۷۱۰۸۱۲۰۰	طلا به اشکال خام (از جمله طلای آبکاری شده با پلاتین)، برای مصارف غیر پولی	۴۲۰۳۸۹۶	۱.۲	۰.۱
۱۴	۳۹۰۷۳۰۹۰	سایر رزین های اپوکسید به غیر از رنگ پودری آماده و نیمه آماده (فلس و گرانول)	۳۷۰۸۶۴۴	۱.۱	۷.۶
۱۵	۷۶۰۷۱۱۱۰	ورق و نوار نازک از آلومینیوم بدون تکیه گاه صرفا نورد شده به ضخامت حداکثر ۷ میکرون	۳۴۵۲۳۴۸	۱.۰	۱۶.۷
۱۶	۸۰۰۱۱۰۰۰	قلع، غیر ممزوج، به صورت کار نشده.	۳۰۵۹۴۰۲	۰.۹	۸.۴
۱۷	۸۴۱۸۹۹۹۰	سایر اجزاء و قطعات یخچال ها، فریزرها و سایر تجهیزات سردکننده یا منجمد کننده به ردیف های ۸۴۱۸۹۹۱۰ و ۸۴۱۸۹۹۱۰	۲۹۳۱۱۰۴	۰.۹	۶.۴
۱۸	۲۸۲۳۱۱۰۰	اسید استئاریک	۲۹۰۳۳۹۱	۰.۹	۸.۶
۱۹	۲۸۱۸۳۰۹۰	سایر هیدرواکسید آلومینیوم ها بجز ژل هیدرواکسید آلومینیوم گرید دارویی و پودر هیدروکسید آلومینیوم گرید دارویی	۲۷۷۶۳۵۲	۰.۸	۱۸.۹
۲۰	۳۳۰۶۱۱۹۰	سایر پیگمان ها و فرآورده ها بر اساس دی اکسید تیتان از لحاظ وزنی حاوی ۸۰٪ یا بیشتر اکسید تیتانیوم غیر از گرانول مستریج	۲۷۱۲۳۳۳	۰.۸	۱.۸

منبع داده‌ها: گمرک و محاسبات کارشناسی

در سال ۱۴۰۴، طبق قانون بودجه، حقوق گمرکی واردات کالاهای اساسی نظیر دارو، نهاده‌های دامی، کشاورزی و برخی اقلام خوراکی به یک درصد کاهش یافته و این موضوع مشروط به تهیه فهرستی توسط دستگاه‌های ذی‌ربط شده است. این کاهش تعرفه فرصت مناسبی برای واردات کالاهای ضروری از کشورهایی چون مالزی فراهم می‌کند. جدول ۲ نشان می‌دهد که برخی از کالاهای اساسی وارداتی ایران از جمله گندم، ذرت، برنج، دانه‌های روغنی، روغن‌های نباتی و کنجاله، در زمره کالاهایی هستند که مالزی ظرفیت در صادرات آن‌ها دارد، اما سهم آن در تأمین نیاز ایران (به جر کد تعرفه‌های مربوط به روغن‌ها) بسیار ناچیز یا صفر است. این موضوع نشان‌دهنده یک ظرفیت مغفول مانده در روابط تجاری ایران و مالزی در حوزه کالاهای اساسی است.

در بررسی اقلام عمده وارداتی ایران در سال ۱۴۰۳، برخی از کالاهای اساسی وجود دارند که نه تنها تقاضای بالایی در بازار داخلی دارند بلکه ظرفیت صادراتی مالزی در آن‌ها به مراتب فراتر از کل واردات ایران از سایر کشورهاست. این عدم تناسب در مبادلات تجاری، از یک سو به ناهماهنگی در تنوع بخشی مبادی وارداتی و از سوی دیگر به بهره‌بردن از مزیت‌های همکاری با کشورهای آسیایی برمی‌گردد.

نخست، روغن پالم (چه به صورت تصفیه شده و چه خام) به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع روغن نباتی در ایران مطرح است. در حالی که ایران در سال ۱۴۰۳ حدود ۴۵۵ میلیون دلار روغن پالم وارد کرده است، مالزی به تنهایی بیش از ۱۳ میلیارد دلار از این محصول را در سال ۲۰۲۴ صادر کرده و دومین صادرکننده بزرگ جهان پس از اندونزی محسوب می‌شود. با توجه به اینکه روغن‌های خوراکی در فهرست اقلام اساسی مشمول تعرفه ۱ درصد قرار دارند، ایجاد مسیر تأمین پایدار از مالزی می‌تواند هم از نظر هزینه‌های مقرون به صرفه و هم از نظر امنیت غذایی راهبردی باشد.

دوم، کنجاله سویا، به عنوان یکی از نهاده‌های دامی اصلی، در زمره اقلام پرمصرف و پرازش وارداتی ایران قرار دارد. صادرات مالزی در این زمینه حدود ۶۷۳ میلیون دلار است، در حالی که ایران ۴۷۲ میلیون دلار از این محصول وارد کرده و بخشی از آن نیز از مالزی تأمین می‌شود. اما با توجه به هم‌پوشانی بالا میان نیاز ایران و ظرفیت صادراتی مالزی، امکان توسعه بیشتر این مسیر تجاری وجود دارد.

جدول ۴. واردات کالاهای اساسی ایران از مالزی در سال ۱۴۰۳

ردیف	کد تعرفه	شرح	کل واردات ایران (دلار)	واردات از مالزی (دلار)	صادرات مالزی (دلار)	سهم از کل صادرات مالزی (درصد)	واردات مالزی (دلار)
۱	۲۰۱۱۰	لاشه یا شقه گاو	۱۸۲۴۸۸۸۶۰	۰	۰	۰	۰
۲	۲۰۱۲۰	سایر قطعات با استخوان گاو	۰	۰	۰	۰	۴۳۱۳۰۰۰
۳	۲۰۱۳۰	گوشت بی استخوان گاو	۱۳۷۱۹۹۶۱۹	۰	۱۱۲۴۰۰۰	۰	۳۸۸۲۸۰۰۰
۴	۲۰۲۱۰	لاشه یا شقه گاو منجمد	۰	۰	۰	۰	۰

ردیف	کد تعرفه	شرح	کل واردات ایران (دلار)	واردات از مالزی (دلار)	صادرات مالزی (دلار)	سهیم از کل صادرات مالزی (درصد)	واردات مالزی (دلار)
۵	۲۰۲۲۰	سایر قطعات با استخوان گاو منجمد	۰	۰	۹۲۰۰۰	۰.۰۰	۳۶۵۹۵۰۰۰
۶	۲۰۲۳۰	گوشت حیوانات از نوع گاو، بی استخوان یا یخ زده	۶۲۴۴۲۵۹۸۳	۰	۳۷۵۱۰۰۰	۰.۰۰	۶۸۷۵۴۹۰۰۰
۷	۲۰۴۱۰	لاشه و شقه بره، تازه یا سرد کرده	۳۰۱۰۳۳۴۸۸	۰	۰	۰.۰۰	۲۹۰۰۰
۸	۲۰۴۲۱	لاشه و شقه حیوانات از نوع گوسفند (به استثنای بره) تازه یا سرد کرده	۰	۰	۰	۰.۰۰	۹۱۰۰۰
۹	۲۰۴۲۲	سایر قطعات به صورت با استخوان از گوشت های نوع گوسفند، تازه یا سرد کرده	۱۷۹۱۷۳۵	۰	۰	۰.۰۰	۴۴۲۵۰۰۰
۱۰	۲۰۴۲۳	قلمه گوسفند بدون استخوان تازه یا سرد	۰	۰	۰	۰.۰۰	۵۳۷۰۰۰
۱۱	۲۰۴۳۰	لاشه و شقه بره، منجمد/گوشت حیوانات از نوع گوسفند یا بز، تازه، سرد کرده یا منجمد.	۰	۰	۰	۰.۰۰	۷۰۸۰۰۰۰
۱۲	۲۰۴۴۱	لاشه گوسفندان منجمد و نیمه لاشه (به استثنای بره ها)	۰	۰	۶۰۰۰	۰.۰۰	۹۷۱۲۰۰۰
۱۳	۲۰۴۴۲	سایر قطعات گوشت های از نوع گوسفند، منجمد به صورت با استخوان	۶۱۵۹۹۰۴۹	۰	۲۶۰۰۰۰	۰.۰۰	۱۶۱۶۶۴۰۰۰
۱۴	۲۰۴۴۳	گوشت حیوانات از نوع گوسفند بدون استخوان یا یخ زده	۰	۰	۷۰۰۰	۰.۰۰	۲۴۷۴۹۰۰۰
۱۵	۲۰۷۱۱	گوشت و احشای خوراکی پرندگان بریده نشده به صورت قطعات، تازه یا سرد کرده	۰	۰	۰	۰.۰۰	۲۰۰۰
۱۶	۲۰۷۱۲	گوشت مرغ و خروس از نوع خانگی بریده نشده بصورت قطعات، یخ زده	۷۷۵۷۴۸۳۳	۰	۱۱۰۲۸۰۰۰	۰.۰۰	۶۰۶۲۰۰۰
۱۷	۷۱۳۲۰	نخود رسمی	۷۹۶۱۷۶۶۷	۰	۱۷۷۰۰۰	۰.۰۰	۸۹۶۹۰۰۰
۱۸	۷۱۳۳۳	لوبیا رسمی، همچنین لوبیای سفید	۳۵۱۶۰۴۲۲	۰	۵۲۰۰۰	۰.۰۰	۲۳۵۲۰۰۰
۱۹	۷۱۳۳۵	لوبیا چشم بلبلی	۵۵۶۳۵۶۲	۰	۸۰۰۰	۰.۰۰	۱۴۸۰۰۰۰
۲۰	۷۱۳۳۹	سایر سبزیجات غلافدار خشک، غلافکنده، حتی پوستکنده یا لپه شده	۰	۰	۱۸۱۰۰۰	۰.۰۰	۲۵۲۲۰۰۰
۲۱	۷۱۳۴۰	عدس	۱۹۹۸۲۱۶۲۸	۰	۱۹۰۰۰۰	۰.۰۰	۷۸۶۸۰۰۰
۲۲	۱۰۰۱۱۹	سایر گندم و مخلوط گندم	۰	۰	۰	۰.۰۰	۸۹۰۰۰
۲۳	۱۰۰۱۹۹	سایر مخلوط های گندم غیر مذکور در جای دیگر	۲۷۴۴۷۹۱۲۱	۰	۳۷۰۰۰۰	۰.۰۰	۵۰۳۴۸۸۰۰۰
۲۴	۱۰۰۳۹۰	جو به استثنای بذر	۵۹۵۵۲۰۴۰۳	۰	۶۴۰۰۰	۰.۰۰	۱۹۶۳۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح	کل واردات ایران (دلار)	واردات از مالزی (دلار)	صادرات مالزی (دلار)	سهیم از کل صادرات مالزی (درصد)	واردات مالزی (دلار)
۲۵	۱۰۰۵۹۰	سایر ذرت	۳۰۰۵۹۰۴۵۵ ۴	۰	۱۸۸۳۰۰۰	۰...	۶۲۴۲۷۲۰۰۰
۲۶	۱۰۰۶۳۰	Semi milled برنج نیمه سفید شده (Wholly milled Rice) یا برنج کامل سفید شده (حتی صیقلی یا براق شده)	۱۳۴۶۲۳۹۳۱ ۶	۰	۶۰۷۹۱۰۰۰	۰...	۱۰۹۲۸۳۳۰۰۰ ۰
۲۷	۱۲۰۱۹۰	لوبیای سویا به جز دانه حتی به صورت خرد شده	۱۳۵۰۷۶۷۶۱ ۸	۰	۶۱۲۰۰۰	۰...	۱۹۷۰۰۹۰۰۰۰
۲۸	۱۲۰۵۱۰	دانه های کلزا یا کانولا دارای مقدار کمی اسید اروسیک	۱۶۶۰۰۸۸	۰	۰	۰...	۲۱۴۱۲۰۰۰
۲۹	۱۵۰۷۱۰	روغن خام سویا، حتی صمغ گرفته	۱۲۸۶۹۳۱۰	۰	۱۶۴۰۰۰	۰...	۶۶۷۹۳۰۰۰
۳۰	۱۵۱۱۹۰	سایر روغن نخل و اجزای آن، حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته	۴۵۴۶۹۷۶۸۳	۰	۱۳۳۱۸۹۴۵۰۰ ۰	۰...۴	۱۳۱۰۳۲۰۰۰
۳۱	۱۵۱۲۱۱	روغن خام دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا (Carthame; عفران کاذب (کار تام روغن پنبه دانه	۹۳۱۲۷۴۵۱۵	۰	۸۹۴۰۰۰	۰...	۱۰۸۴۱۵۰۰۰
۳۲	۱۵۱۲۲۱	روغن خام، حتی ماده سمی (گوسیپول) (آن گرفته شده Gossypol	۰	۰	۰	۰...	۰
۳۳	۱۵۱۴۱۱	(Rape)، روغن خام کلزا یا کانولا (Rape, Seed, Colza, Rapc, Conola) روغن خردل	۲۴۴۷۵۷۲۱	۰	۰	۰...	۵۴۴۸۳۰۰۰
۳۴	۱۵۱۴۹۱	روغن خام خردل یالفت	۰	۰	۰	۰...	۱۰۰۰۰۰
۳۵	۱۷۰۱۱۳	شکر تصفیه نشده بدون اضافه کردن مواد خوشبو کننده یا مواد رنگ کننده از نیشکر	۶۰۹۵۴۱۴۸۲	۰	۰	۰...	۰
۳۶	۱۷۰۱۱۴	شکر تصفیه نشده بدون اضافه کردن مواد خوشبو کننده یا مواد رنگ کننده از سایر نیشکرها	۴۹۳۰۳۶۷۴	۰	۰	۰...	۱۲۰۳۵۷۶۰۰ ۰
۳۷	۲۳۰۴۰۰	(و سایر آخال های Oilcake کنجاله) جامد، حتی خرد شده یا به هم فشرده به شکل حبه یا گلوله که از استخراج روغن سویا به دست می آید.	۱۹۵۳۹۰۶۸۲ ۴	۰	۳۷۴۳۷۰۰۰	۰...	۶۷۳۸۵۹۰۰۰

منبع داده‌ها: گمرک، ITC و محاسبات کارشناسی

بررسی جزئیات ۱۶۳ قلم کالای نخست صادراتی مالزی در سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که ایران در میان بازارهای هدف صادراتی این کشور، سهمی بسیار ناچیز و حاشیه‌ای دارد. این ۱۶۳ قلم کالا بیش از ۸۰ درصد از کل صادرات مالزی را تشکیل می‌دهند، اما در بسیاری از موارد، صادرات این کالاها به ایران یا وجود ندارد یا سهم کمی را به خود اختصاص داده است. در میان این اقلام، تنها چند کالای محدود نظیر روغن پالم با صادرات ۳۶۵ هزار دلاری و سهمی معادل ۰.۰۴ درصد، اسیدهای چرب صنعتی، برخی ترکیبات شیمیایی مانند بنزوات سدیم و همچنین لاستیک طبیعی کمی بالاتر از دیگر کالاها ظاهر شده‌اند، اما حتی در این موارد نیز صادرات به ایران در مقایسه با دیگر مقاصد مالزی بسیار اندک و ناچیز است.

در این ساختار صادراتی، سه ویژگی کلیدی قابل شناسایی است. نخست آن که ایران در زنجیره ارزش کالاهای صادراتی مالزی حضور ندارد. بخش بزرگی از صادرات مالزی را کالاهای با فناوری بالا نظیر تجهیزات الکترونیکی، نیمه‌هادی‌ها، قطعات مخابراتی، تجهیزات دقیق صنعتی و مواد شیمیایی پیشرفته تشکیل می‌دهد و ایران نیاز وارداتی خود را در این نوع کالاها از مالزی تامین نمی‌کند.

دوم آن که تمرکز واردات ایران از مالزی عمدتاً بر کالاهای پایه و مواد اولیه قرار دارد. واردات در گروه‌هایی نظیر روغن‌های گیاهی، اسیدهای چرب، کاکائو، شکلات و برخی ترکیبات شیمیایی ساده متمرکز شده و این کالاها عمدتاً در صنایع غذایی، بهداشتی یا شیمیایی ایران به‌عنوان مواد اولیه به‌کار می‌روند. سومین نکته مهم، فقدان راهبرد فعال در تنوع‌بخشی به واردات از مالزی است.

جدول ۵. عمده اقلام صادراتی مالزی در جهان و سهم ایران از آن در سال ۲۰۲۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالزی (درصد)
۱	۸۵۴۲۳۱	پردازشگرها و کنترل‌کننده‌ها، خواه با حافظه‌ها، مبدل‌ها (Converters)، مدارهای منطقی (Logic)، آمپلی‌فایرها، ساعت و مدارهای زمان‌سنج، یا سایر مدارها توأمان شده یا نشده باشند	۱۳۳	۳۹۶۸۱۷۹.۳	۰.۰۰۰
۲	۸۵۴۲۳۹	سایر مدارهای مجتمع بجز حافظه‌ها، امپلی‌فایرها و پردازشگرها و کنترل‌کننده‌ها	۰	۱۹۵۹۳۰۴۴	۰.۰۰۰
۳	۲۷۱۰۱۹	سایر روغن‌های نفتی و روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری، غیرخام؛ فرآورده‌هایی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد که دارای ۷۰ درصد وزنی یا بیشتر نفت یا روغن‌های حاصل از مواد معدنی قیری باشد	۶۴۴	۱۶۷۴۳۷۹۶	۰.۰۰۰
۴	۲۷۱۱۱۱	گاز طبیعی	۰	۱۳۳۱۸۹۴۵	۰.۰۰۰
۵	۱۵۱۱۹۰	سایر روغن نخل و اجزای آن	۳۶۵۳۱۸	۱۰۲۶۵۳۳۵	۰.۰۳۶
۶	۲۷۱۰۱۲	روغن‌های سبک و فرآورده‌های آن	۰	۸۹۲۸۶۵۸	۰.۰۰۰
۷	۸۵۴۲۹۰	اجزاء و قطعات مدارهای مجتمع شده (ای سی‌ها) الکترونیک	۰	۸۲۰۲۴۶۵	۰.۰۰۰
۸	۸۵۲۳۵۱	وسایل ذخیره‌سازی غیر ناپایدار به حالت جامد	۰	۶۹۶۸۹۹۸	۰.۰۰۰
۹	۲۷۰۹۰۰	نفت خام (Petroleum oils) و روغن حاصل از مواد معدنی قیری خام	۰	۶۲۴۹۷۹۴	۰.۰۰۰
۱۰	۸۵۴۲۳۲	کارت حافظه‌ها	۰	۶۰۱۷۵۲۵	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالتزی (درصد)
۱۱	۸۵۱۷۶۲	ماشین‌هایی برای دریافت، تبدیل (Conversion) و ارسال یا بسامدافزایی (Regeneration) صدا، تصویر یا سایر داده‌ها، شامل دستگاه سوئیچینگ و مسیر گزینی (Routing)	۰	۵۷۲۵۰۲۹	۰.۰۰۰
۱۲	۸۴۷۱۵۰	واحدهای پردازش عددی غیر از آنهایی که مشمول «شماره فرعی ۴۱۸۴۷۱ یا ۴۹۸۴۷۱ می‌باشند حتی دارای یک یا دو واحد از انواع ذیل در همان محفظه واحد حافظه، واحد ورودی، واحد خروجی	۰	۵۶۰۶۸۴۲	۰.۰۰۰
۱۳	۱۵۱۱۱۰	روغن خام نخل حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته	۰	۳۳۰۲۶۷۵	۰.۰۰۰
۱۴	۸۴۷۱۸۰	سایر واحدهای مربوط به ماشینهای خودکار داده‌پرداز	۲۳	۳۲۹۲۷۹۸	۰.۰۰۰
۱۵	۸۵۴۲۳۳	آمپلی فایرها	۰	۳۲۴۰۲۹۹	۰.۰۰۰
۱۶	۸۴۴۳۹۹	سایر اجزاء و قطعات مربوط به ردیف ۸۴۴۳ غیرمذکور در جای دیگر	۰	۲۹۶۰۰۶۴	۰.۰۰۰
۱۷	۷۶۰۱۲۰	آلیاژهای آلومینیوم، کارنشده.	۰	۲۷۵۱۰۷۵	۰.۰۰۰
۱۸	۴۰۱۵۱۲	دستکش‌ها، دستکش‌های یک‌انگشتی و دستکش‌های انگشت کوتاه از نوع مورد استفاده در امور پزشکی، جراحی، دندان پزشکی یا دام پزشکی	۸۸	۲۴۸۳۸۱۱	۰.۰۰۰
۱۹	۹۰۳۰۸۲	سایر برای سنجش یا کنترل ورقه نازک یا ادوات نیمه هادی یا وسایل	۰	۲۴۶۳۱۱۷	۰.۰۰۰
۲۰	۸۴۷۳۳۰	اجزاء و قطعات و متفرعات ماشینهای مشمول شماره ۷۱۸۴	۱	۲۳۱۷۱۴۶	۰.۰۰۰
۲۱	۸۴۸۶۹۰	قطعات وملحقات دستگاه های ردیف ۸۴۸۶	۰	۲۱۶۸۸۷۱	۰.۰۰۰
۲۲	۹۰۳۰۹۰	اجزاء و قطعات و متفرعات آلات و دستگاه های مشمول ۹۰۳۰	۰	۲۱۶۱۰۲۳	۰.۰۰۰
۲۳	۷۶۰۱۱۰	آلومینیوم بصورت کارنشده، غیرممزوج.	۰	۱۸۱۶۹۴۴	۰.۰۰۰
۲۴	۷۱۱۳۱۹	زیورآلات یا جواهر آلات و اجزای آنها از سایر فلزات گرانبها، حتی آبکاری شده، روکش شده یا پوشش شده با فلزات گرانبها	۰	۱۷۹۶۷۵۵	۰.۰۰۰
۲۵	۸۵۴۱۴۳	سلول‌های فتوولتائیک که به صورت ماژول مونتاژ شده یا به شکل پنل ساخته شده‌اند	۱۰۷	۱۷۶۲۹۶۵	۰.۰۰۰
۲۶	۱۵۱۶۲۰	چربیها و روغنهای نباتی و اجزای آنها	۳۳۰۴۹	۱۷۴۱۷۶۴	۰.۰۱۹
۲۷	۸۴۸۶۲۰	ماشین‌ها و دستگاه‌هایی برای ساخت وسایل نیمه‌رسانا یا مدارهای مجتمع شده الکترونیک	۰	۱۶۲۹۴۳۰	۰.۰۰۰
۲۸	۳۸۲۳۱۹	سایراسیدهای چرب مونوکربوکسیلیک صنعتی؛ روغنهای اسید حاصل از تصفیه: الکلهای چرب صنعتی	۱۲۶	۱۵۵۲۵۶۷	۰.۰۰۰
۲۹	۸۵۳۷۱۰	تابلو، پانل، کنسول، میز، کابینت و سایر تکیه‌گاه‌ها برای ولتاژ حداکثر ۱ ولت	۰	۱۵۴۷۵۱۱	۰.۰۰۰
۳۰	۸۵۴۱۹۰	دیودها، ترانزیستورها و وسایل نیمه هادی همانند و عمدتاً حاوی اجزای تشکیل‌دهنده آلی	۰	۱۴۴۸۹۱۲	۰.۰۰۰
۳۱	۸۵۳۴۰۰	مدارهای چاپی	۰	۱۳۶۹۹۱۳	۰.۰۰۰
۳۲	۸۵۴۱۲۹	ترانزیستورها (غیر از ترازیستورهای حساس دربرابر برنور) به قدرت انتشار امواج یک و بیش از یک وات	۰	۱۲۸۶۸۰۷	۰.۰۰۰
۳۳	۲۶۰۱۱۱	سنگ آهن بهم فشرده نشده و کنسانتره های آن به غیر از پیریت های آهن تفته شده	۰	۱۲۸۱۲۸۵	۰.۰۰۰
۳۴	۸۵۴۱۴۹	قطعات نیمه‌رسانای حساس به نور (به‌استثنای مولدها و سلول‌های فتوولتائیک)	۰	۱۲۷۶۸۱۸	۰.۰۰۰
۳۵	۷۲۱۴۱۰	میله های آهنی یا فولادی غیرممزوج، آهنگری شده	۰	۱۲۵۸۷۵۰	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالتزی (درصد)
۳۶	۹۰۱۸۳۹	سایر آلات و وسایل مورد استفاده در علوم پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا دامپزشکی، همچنین دستگاه سینتیگرافی، سایر دستگاه‌های برقی	۱۲۲۴	۱۲۵۶۴۴۱	۰.۰۰۱
۳۷	۱۸۰۴۰۰	کره، چربی و روغن کاکائو	۱۹۰۹	۱۱۸۸۹۳۶	۰.۰۰۲
۳۸	۱۵۱۸۰۰	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی... تغییر یافته شیمیائی غیر مذکور یا در جای دیگر	۰	۱۱۷۱۵۶۲	۰.۰۰۰
۳۹	۸۵۰۴۴۰	کنورتیسورهای استاتیک	۱۰۲۸	۱۱۶۸۷۵۹	۰.۰۰۱
۴۰	۸۵۲۹۹۰	سایر اجزاء و قطعاتی که معلوم باشند منحصراً یا اساساً با دستگاه‌های شماره ۲۵ تا ۲۸ لغایت ۸۵ به کار میروند	۰	۱۱۴۰۲۱۸	۰.۰۰۰
۴۱	۹۰۲۱۹۰	اجزاء و قطعات، متفرعات اشیاء و دستگاه‌های مشمول ۹۰۲۱	۰	۱۰۴۵۹۸۷	۰.۰۰۰
۴۲	۸۸۰۷۳۰	قطعات هواپیماها، بالگردها یا پهپادها، طبقه‌بندی نشده در جای دیگر (به استثنای قطعات مربوط به گلایدرها)	۰	۱۰۴۳۱۷۰	۰.۰۰۰
۴۳	۷۲۰۷۱۲	محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد، دارای کمتر از ۲۵٪ کربن، با مقطع عرض مربع مستطیل غیر مذکور در جای دیگر	۰	۱۰۳۷۰۶۶	۰.۰۰۰
۴۴	۸۵۰۷۶۰	لیتیومیوم	۰	۱۰۳۴۸۳۲	۰.۰۰۰
۴۵	۸۵۴۳۷۰	سایر ماشین‌ها و دستگاه‌های برقی دارای عمل خاص که در جای دیگر این فصل گفته نشده	۰	۱۰۰۷۰۸۱	۰.۰۰۰
۴۶	۸۵۰۸۱۱	جاروهای برقی، با موتور برقی، با قدرت نه بیش از ۱۵۰۰ وات، یک کیسه خاکروبه یا مخزن دیگری با ظرفیت نه بیش از ۲۰ لیتر	۰	۹۹۵۱۱۱	۰.۰۰۰
۴۷	۳۸۲۴۹۹	سایر چسباننده‌های آماده برای قالب‌ها یا مغزی قالب‌های ریخته‌گری؛ محصولات شیمیایی و فرآورده‌های صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته (از جمله فرآورده‌های متشکل از مخلوط محصولات طبیعی)، که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد	۲۷۱	۹۸۵۶۴۱	۰.۰۰۰
۴۸	۲۱۰۶۹۰	سایر فرآورده‌های غذایی که در جای دیگری گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد	۱۵۳۴	۹۵۲۳۴۸	۰.۰۰۲
۴۹	۴۰۰۱۲۲	کاغذچوبی طبیعی خاص از لحاظ تکنیکی با شکل ا بتدا ئی یابه شکل صفحه، ورق	۶۰۰۱	۹۳۶۷۶۰	۰.۰۰۶
۵۰	۹۰۱۸۹۰	سایر آلات و وسایل مورد استفاده در علوم پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا دامپزشکی، همچنین دستگاه سینتیگرافی، سایر دستگاه‌های برقی - طبی و آلات امتحان چشم	۰	۹۳۴۳۱۳	۰.۰۰۰
۵۱	۸۴۷۱۳۰	ماشین‌های خودکار داده پرداز عددی قابل حمل، به وزن حداکثر ۱ کیلوگرم، که حداقل دارای یک واحد مرکزی پردازش، یک صفحه کلید (Keyboard) و یک صفحه نمایش (Display) باشد	۰	۸۹۱۶۱۹	۰.۰۰۰
۵۲	۴۰۱۵۱۹	سایر لباس و متفرعات لباس (از جمله دستکش، دستکش یک انگشتی و نیم دستکش) از کاغذچوبی ولکانیزه سفت نشده	۳۱۵	۸۸۹۹۷۶	۰.۰۰۰
۵۳	۸۴۱۵۱۰	ماشین‌ها و دستگاه‌های تهویه مطبوع متشکل از نوع طراحی شده به منظور نصب بر روی پنجره، دیوار، سقف یا کف، قرار داده شده در یک محفظه (self-contained) یا به صورت سیستم جدا از هم (split system)	۱	۸۵۷۳۵۰	۰.۰۰۰
۵۴	۹۰۳۰۴۰	سایر آلات و دستگاه‌ها، مخصوصاً طراحی شده برای ارتباطات از راه دور (مثلاً هیپومتر، کردومتر، دیستورسیومتر، پسونومتر)	۰	۸۲۴۹۳۱	۰.۰۰۰
۵۵	۲۸۲۳۷۰	الکل‌های چرب صنعتی	۸۶۷	۸۲۳۶۲۱	۰.۰۰۱

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالزی (درصد)
۵۶	۹۰۱۸۱۹	سایر آلات و وسایل مورد استفاده در علوم پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا دامپزشکی، همچنین دستگاه سینتیگرافی، سایر دستگاههای برقی - طبی و آلات امتحان چشم	.	۸۲۰۸۴۷	۰.۰۰۰
۵۷	۳۹۰۱۱۰	پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۰.۹۴	.	۸۱۶۲۴۳	۰.۰۰۰
۵۸	۷۳۱۳۹۱	میله های، آهنی یا فولادی گرم نورد شده، بصورت طومار، با سطح مقطع دا یره به قطر کمتر از ۱۴mm.	.	۷۹۶۲۵۶	۰.۰۰۰
۵۹	۸۴۷۹۸۹	سایر ماشین ها و دستگاه های مکانیکی با کار خاص که در جای دیگر این فصل گفته نشده یا مشمول شماره های دیگر این فصل نباشد	.	۷۸۴۳۹۷	۰.۰۰۰
۶۰	۳۹۲۶۹۰	سایر مصنوعات از مواد پلاستیکی و مصنوعات از سایر مواد مشمول شماره های ۰۱ تا ۳۹ لغایت ۱۴	۲۸	۷۵۶۵۲۳	۰.۰۰۰
۶۱	۷۱۰۸۱۲	طلای خام (از جمله طلای آبکاری شده با پلاتین) برای مصارف غیر پولی.	.	۷۴۴۵۶۰	۰.۰۰۰
۶۲	۷۳۰۷۱۱	محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد غیر ممزوج، دا را ی کمتر از ۲۵ درصد وزنی کربن، با مقطع چهار گوش با پهنای کمتر از دو برابر ضخامت	.	۷۴۲۰۵۱	۰.۰۰۰
۶۳	۱۹۰۱۹۰	سایر عصاره مالت؛ فرآورده های غذایی از آرد، بلغور، زبره، نشاسته، فکول یا از عصاره مالت که فاقد کاکائو بوده یا حاوی کمتر از ۴۰ درصد وزنی کاکائوی محاسبه شده بر اساس کلاً چربی گرفته شده بوده که در جای دیگر گفته نشده	۵۹	۷۳۷۱۳۵	۰.۰۰۰
۶۴	۱۹۰۵۹۰	سایر محصولات خبازی، نان شیرینی سازی یا بیسکوئیت سازی، حتی دارای کاکائو؛ فطیر (Communion wafers) کاشه خالی برای مصارف داروئی، خمیر برای لاک و مهر، خمیرهای خشک کرده آرد، نشاسته یا فکول به شکل ورق (Rice paper) و محصولات همانند	۶۶۸	۷۲۸۸۵۶	۰.۰۰۱
۶۵	۷۶۱۶۹۹	سایر مصنوعات از الومینیوم غیر مذکور	.	۷۲۸۰۴۲	۰.۰۰۰
۶۶	۱۸۰۱۰۰	دانه کاکائو، کامل یا خرد شده، خام یا بوداده.	.	۷۰۸۳۳۵	۰.۰۰۰
۶۷	۸۵۴۱۴۱	دیودهای نور افشان (LED)	.	۷۰۷۶۶۰	۰.۰۰۰
۶۸	۴۸۰۵۲۵	سایر کاغذها و مقوای قشر نر زده و اندوده نشده به وزن هر متر مربع بیش از ۱۵ گرم	.	۷۰۶۵۸۴	۰.۰۰۰
۶۹	۳۸۲۶۰۰	سوخت بیودیزل (Biodiesel) و مخلوط های آن که فاقد یا دارای کمتر از ۷٪ وزنی روغن های نفتی یا روغن های حاصل از مواد معدنی قیری می باشد.	.	۷۰۲۶۵۱	۰.۰۰۰
۷۰	۲۷۱۱۲۹	سایر گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای گازی شکل	.	۷۰۲۴۹۳	۰.۰۰۰
۷۱	۹۴۰۳۵۰	میل های چوبی از انواعی که در اتاق خواب مورد استفاده قرار میگیرند	.	۶۹۵۶۱۸	۰.۰۰۰
۷۲	۹۴۰۳۶۰	سایر میل های چوبی	۳۳۴	۶۹۴۹۲۸	۰.۰۰۰
۷۳	۸۵۴۱۴۲	سلول های فتوولتائیک که به صورت ماژول مونتاژ نشده یا به شکل پنل ساخته نشده اند	.	۶۸۹۰۷۷	۰.۰۰۰
۷۴	۸۵۲۸۷۲	مانیتورها و پروژکتورهای رنگی	.	۶۸۶۵۰۳	۰.۰۰۰
۷۵	۱۸۰۵۰۰	پودر کاکائو، بدون افزودن قند، شکر یا سایر مواد شیرین کننده	۲۶۴۷	۶۸۳۶۰۳	۰.۰۰۴
۷۶	۳۱۰۲۱۰	اوره حتی به صورت محلول در آب	.	۶۸۲۸۱۱	۰.۰۰۰
۷۷	۴۰۰۲۸۰	مخلوط هریک از محصولات شماره ۴۰۰۱ با هریک از محصولات شماره ۴۰۰۲	.	۶۸۱۳۸۸	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالتزی (درصد)
۷۸	۸۵۳۶۹۰	سایر دستگاه‌های الکتریکی برای سوئیچینگ یا مدارهای الکتریکی محافظ یا برای برقراری اتصالات (Connections) به یا در مدارهای الکتریکی (برای مثال، سوئیچها، رلهها، فیوزها، محدودکنندههای تغییرات جریان یا ولتاژ الکتریکی (Surge suppressors)، دو شاخه‌های اتصال، سوکت	۱۳	۶۷۷۹۶۰	۰.۰۰۰
۷۹	۷۴۰۸۱۱	مفتول ازمس تصفیه شده، که بزرگترین بعد سطح مقطع عرضی آن بیش از ۶میلیمترباشد.	۰	۶۳۸۱۳۳	۰.۰۰۰
۸۰	۳۹۰۲۱۰	پلی پروپیلن	۰	۶۱۹۷۵۶	۰.۰۰۰
۸۱	۳۹۲۰۱۰	سایر صفحه‌ها، ورق‌ها، ورقه‌های نازک از پلیمرهای اتیلن	۳۴	۵۹۵۹۴۳	۰.۰۰۰
۸۲	۱۵۱۳۲۹	سایر روغن نارگیل (روغن کپرا)، روغن پالمکرنل ((Palm kernel یا روغن باباسو و اجزای آنها،	۴۵۳	۵۶۴۴۲۹	۰.۰۰۱
۸۳	۸۵۳۲۲۴	دی‌الکتریک سرامیکی، چندلایه	۰	۵۶۴۱۰۱	۰.۰۰۰
۸۴	۹۰۳۲۸۹	سایر آلات و دستگاه‌های تنظیم یا کنترل خودکار	۴	۵۵۴۷۲۶	۰.۰۰۰
۸۵	۸۴۷۹۹۰	اجزاء و قطعات ماشین‌ها و دستگاه‌های مکانیکی	۵۲۸	۵۵۲۵۵۳	۰.۰۰۱
۸۶	۸۴۸۱۸۰	انواع شیر و وسایل همانند برای لوله، دیگ آب گرم یا بخار، منبع، بشکه یا همانند، همچنین شیرهای تقلیل فشار و شیرهای کنترل شونده به وسیله ترموستات	۳۱	۵۳۸۴۳۱	۰.۰۰۰
۸۷	۷۳۲۶۹۰	سایر مصنوعات دیگر از آهن یا از فولاد	۰	۵۲۴۶۹۴	۰.۰۰۰
۸۸	۱۵۱۷۹۰	سایرمارگارین؛ مخلوطها یا فرآوردههای خوراکی از چربیها یا روغنهای حیوانی یا نباتی یا از اجزای چربیها یا روغنهای مختلف این فصل، غیر از چربیها و روغنها و اجزاء خوراکی آنها مشمول شماره ۱۵ ۱۶	۲۰۸۳	۵۲۲۹۲۱	۰.۰۰۴
۸۹	۶۸۱۰۹۱	قطعات پیش ساخته برای ساختمان یا مهندسی راه و ساختمان	۰	۵۱۳۸۸۸	۰.۰۰۰
۹۰	۸۵۴۱۱۰	دیودها، غیر از دیودهای حساس در برابر نور و دیودهای ساطع نور (light emitting diodes(LED)	۰	۵۰۰۳۴۷	۰.۰۰۰
۹۱	۷۴۱۰۱۱	ورق و نوار نازک از مس تصفیه شده	۰	۴۹۵۳۶۱	۰.۰۰۰
۹۲	۸۵۱۸۳۰	هدفون (Headphone) و گوشی (Earphone) حتی توأم شده با یک میکروفون و مجموعه‌های متشکل از یک میکروفون و یک یا چند بلندگو	۰	۴۸۴۲۶۶	۰.۰۰۰
۹۳	۸۵۱۸۱۰	میکروفون و پایه آن	۰	۴۷۶۴۴۲	۰.۰۰۰
۹۴	۳۹۰۱۴۰	کوپلیمرهای اتیلن-آلفا-الفین. با وزن مخصوص کمتر از ۰.۹۴	۰	۴۷۰۹۸۵	۰.۰۰۰
۹۵	۸۰۰۱۱۰	قلع غیرمزوج	۸۴	۴۶۳۹۵۹	۰.۰۰۰
۹۶	۲۹۰۵۱۱	متانول (الکل متلیک)	۰	۴۶۱۵۶۳	۰.۰۰۰
۹۷	۸۵۴۳۴۰	سیگارهای الکترونیکی و دستگاه‌های تبخیر شخصی برقی مشابه	۰	۴۵۹۷۱۹	۰.۰۰۰
۹۸	۸۴۷۱۴۱	ماشین‌های خودکار داده‌پرداز و واحدهای آنها؛مشمول بر حداقل یک واحد مرکزی پردازش و یک واحد ورود و یک واحد خروج، حتی توأم شده، قرار داده شده در یک محفظه	۰	۴۵۷۳۳۱	۰.۰۰۰
۹۹	۸۴۴۳۳۱	ماشین‌هایی که دارای دو یا تعدادی کارکرد چاپ‌کردن، کپی‌گرفتن یا ارسال فکس، با قابلیت اتصال به ماشین داده‌پردازی اتوماتیک یا شبکه (Network) باشند	۰	۴۵۴۰۰۶	۰.۰۰۰
۱۰۰	۷۳۰۸۹۰	اسکلت و قطعات اسکلت، که درجای دیگر ذکر نشده، از آهن یا فولاد.	۰	۴۴۴۷۰۵	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالتزی (درصد)
۱۰۱	۴۴۱۲۳۱	تخته چند لا، پانل های روکش شده و چوب مطبق شده همانند حداقل بایک لایه خارجی از چوب مناطق حاره ای طبق یادداشت ۱ فرعی فصل ۴۴ هرلایه با ضخامت نه بیش از ۶ میلیمتر	۰	۴۴۰۳۲۷	۰.۰۰۰
۱۰۲	۸۵۱۶۵۰	فر (Oven) میکروویو	۰	۴۳۳۶۸۳	۰.۰۰۰
۱۰۳	۸۵۲۸۵۹	سایر مانیتورها غیر مذکور در جای دیگر	۰	۴۲۹۸۱۷۵	۰.۰۰۰
۱۰۴	۳۹۰۱۲۰	پلی اتیلن با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴/۹۴ یا بیشتر	۰	۴۲۷۹۲۷	۰.۰۰۰
۱۰۵	۲۹۱۵۹۰	سایر اسیدهای مونوکربوکسیلیک غیرحلقوی اشباع شده و انیدریدها، هالوژنورها، پراکسیدها و پراکسی اسیدهای آنها؛ مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیتره یا نیتروزه آنها	۱۸۹	۴۲۶۹۰۶	۰.۰۰۰
۱۰۶	۸۵۲۳۲۹	سایر دیسکها، نوارها (Tapes)، وسایل ذخیره سازی غیرناپایدار به حالت جامد (Solid-state non-volatile storage devices)، "کارت های هوشمند" (Smart cards) و سایر رسانه ها جهت ضبط کردن صوت یا سایر پدیده ها، خواه ضبط شده یا نشده، شامل نسخه های مادر (Matrices)، و نسخه ها	۲	۴۱۸۲۸۰	۰.۰۰۰
۱۰۷	۷۱۱۲۹۱	آخال و خرده ریز فلزات گرانبها از طلا، همچنین فلز دارای روکش یا پوشش از طلا، به استثنای فضولات دارای سایر فلزات گرانبها	۰	۴۱۷۴۴۱	۰.۰۰۰
۱۰۸	۳۸۱۸۰۰	عناصر شیمیایی دوپه (doped) به منظور مصرف در الکترونیک، به شکل صفحه مدور (دیسک)، صفحه نازک یا اشکال همانند؛ ترکیبات شیمیایی دوپه به منظور مصرف در الکترونیک.	۰	۴۱۴۴۷۲	۰.۰۰۰
۱۰۹	۳۸۲۳۱۱	اسید استتاریک	۱۳۳۶	۴۱۳۸۲۷	۰.۰۰۳
۱۱۰	۳۹۲۳۳۱	کیسه، کیسه های کوچک (از جمله کیسه های مخروطی شکل) از پلیمرهای اتیلن	۰	۴۱۳۳۹۷	۰.۰۰۰
۱۱۱	۳۹۰۳۳۰	کوپلیمرهای اکریلونیتریل - بوتادین - استیرن (ABS) به اشکال ابتدایی	۱۰۱	۴۰۷۷۷۸	۰.۰۰۰
۱۱۲	۴۷۰۶۲۰	خمیرهای الیاف که از کاغذ یا مقوای برای بازیافت (آخال و ضایعات) به دست می آید.	۰	۳۹۰۳۸۴	۰.۰۰۰
۱۱۳	۲۷۱۱۱۹	سایر گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای گازی شکل	۰	۳۸۷۴۶۶	۰.۰۰۰
۱۱۴	۸۴۲۱۳۹	سایر گریز از مرکزها (Centrifuges)، همچنین خشککنهای گریز از مرکز؛ ماشینآلات و وسایل برای از صافیگذراندن یا تصفیه کردن مایعات یا گازها	۱	۳۸۶۸۶۵	۰.۰۰۰
۱۱۵	۷۰۰۵۲۹	سایر شیشه فلویت (Float) و شیشه ای که فقط یک رو یا هر دو روی آن ساییده یا صیقل شده باشد، به صورت صفحه یا ورق، حتی دارای یک لایه جاذب، منعکسکننده یا مانع از انعکاس ولی کار نشده به نحوی دیگر	۰	۳۸۶۳۵۱	۰.۰۰۰
۱۱۶	۷۲۰۲۳۰	فروسیلیکو منگنز	۰	۳۸۴۶۲۲	۰.۰۰۰
۱۱۷	۳۹۰۶۹۰	سایر پلیمرهای اکریلیک به اشکال ابتدایی	۱۶۵	۳۸۲۰۴۴	۰.۰۰۰
۱۱۸	۹۰۲۱۵۰	دستگاه های محرک ماهیچه قلب به استثنای اجزاء و قطعات و متفرعات	۰	۳۸۲۰۳۹	۰.۰۰۰
۱۱۹	۸۷۰۸۹۹	سایر اجزاء و قطعات و متفرعات وسایل نقلیه موتوری مشمول شماره های ۰۱ ۸۷ لغایت ۰۵ ۸۷	۲۱۴۸	۳۸۱۳۳۵	۰.۰۰۶
۱۲۰	۸۴۳۱۴۳	اجزاء و قطعات ماشین آلات سوراخ کردن زمین یا چاه کندن مشمول شماره فرعی ۴۱ ۸۴۳ یا ۴۹ ۸۴۳	۰	۳۷۸۴۲۱	۰.۰۰۰
۱۲۱	۱۵۱۳۳۱	روغن خام مغز یا هسته خرما (پالم کرنل) یا روغن باباسو	۰	۳۷۷۳۵۹	۰.۰۰۰
۱۲۲	۸۴۸۶۴۰	ماشین ها و دستگاه هامشخص شده در یادداشت ۹ (ج) فصل ۸۴	۰	۳۷۷۳۴۷	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالتزی (درصد)
۱۲۳	۲۸۴۶۹۰	ترکیبات؛ غیرآلی یا آلی از فلزات خاهاى کیمیاى، از ایتريوم، اسکاندیوم یا از مخلوط های این فلزات غیر از سربوم	۰	۳۶۷۷۸۲	۰.۰۰۰
۱۲۴	۷۰۰۷۱۹	سایر شیشه ایمنی، متشکل از شیشه‌های آب داده یا چندلایه	۰	۳۶۷۱۴۹	۰.۰۰۰
۱۲۵	۸۴۱۵۹۰	اجزاء و قطعات ماشین ها و دستگاه های تهویه مطبوع متشکل از یک بادزن موتوری و وسایل مختص تغییر حرارت و رطوبت، همچنین ماشینها و دستگاههایی که در آنها درجه رطوبت جداگانه قابل تنظیم نیست	۱۶	۳۶۲۲۱۹	۰.۰۰۰
۱۲۶	۹۵۰۴۵۰	کنسولهای بازی ویدئویی و دستگاهها، به غیر از آنهایی که مشمول شماره فرعی ۹۵۴۳ میگردد	۰	۳۶۰۹۸۶	۰.۰۰۰
۱۲۷	۹۴۰۳۴۰	میل‌های چوبی از انواعی که در آشپزخانه مورد استفاده قرار می‌گیرند	۶۹۴	۳۵۶۹۴۹	۰.۰۰۲
۱۲۸	۲۹۰۲۴۳	پارا اکسیلین (pXylene)	۰	۳۵۶۸۷۶	۰.۰۰۰
۱۲۹	۸۵۳۸۹۰	سایر اجزاء و قطعاتی که معلوم باشند منحصراً یا اساساً با دستگاههای شمارهای ۸۵ ۳۵، ۸۵ ۳۶ یا ۸۵ ۳۷ به کار میروند	۱۲	۳۵۳۸۰۱	۰.۰۰۰
۱۳۰	۲۱۰۱۱۲	فرآورده ها بر اساس عصاره، اسانس ها یا تغلیظ شده ها یا بر اساس قهوه	۵۵۸	۳۳۶۱۲۸	۰.۰۰۲
۱۳۱	۷۴۱۱۱۰	لوله‌ها از مس تصفیه شده	۰	۳۳۵۷۳۶	۰.۰۰۰
۱۳۲	۸۵۴۴۴۲	هادی های برق، برای ولتاژحدأ کثر ۱۰۰۰ ولت، مجهز شده به اتصال دهنده ها	۰	۳۳۳۲۲۰	۰.۰۰۰
۱۳۳	۸۵۱۷۷۹	قطعات دستگاه‌های تلفن، تلفن‌های مخصوص شبکه‌های سلولی یا سایر شبکه‌های بی‌سیم و...	۰	۳۲۸۱۵۳	۰.۰۰۰
۱۳۴	۹۴۰۶۹۰	سایر ساختمان‌های پیش ساخته	۱۲۹	۳۲۸۰۶۱	۰.۰۰۰
۱۳۵	۲۳۰۹۹۰	سایر فرآورده‌ها از انواعی که برای تغذیه حیوانات مورد استفاده قرار می‌گیرد	۱۰۹۲	۳۱۹۴۰۹	۰.۰۰۳
۱۳۶	۷۴۰۶۲۰	پودر مس یا ساختار لایه ای، فلس.	۰	۳۱۸۴۹۷	۰.۰۰۰
۱۳۷	۷۴۰۸۱۹	مس تصفیه شده غیر مذکور	۰	۳۱۷۹۷۲	۰.۰۰۰
۱۳۸	۸۵۱۷۱۳	گوشی‌های هوشمند مخصوص شبکه‌های بی‌سیم	۰	۳۱۴۲۰۹	۰.۰۰۰
۱۳۹	۷۲۰۲۱۱	فرومگنز دارای بیش از ۲٪ وزنی کربن	۰	۳۱۳۲۴۵	۰.۰۰۰
۱۴۰	۲۳۰۶۶۰	کنجاله وسایر آخال های جامد، حتی ساییده شده یا بهم فشرده به شکل حبه یا گلوله ... از مغز هسته و میوه نخل	۰	۳۱۲۸۴۰	۰.۰۰۰
۱۴۱	۸۵۴۴۱۱	سیم برای سیم پیچی از مس	۰	۳۰۱۱۸۸	۰.۰۰۰
۱۴۲	۲۱۰۱۱۱	عصاره‌ها، اسانس‌ها و تغلیظ شده‌های قهوه	۴۳۱	۳۰۰۳۱۴	۰.۰۰۱
۱۴۳	۳۴۰۱۲۰	صابونها به اشکال دیگر	۵۳۱	۲۹۷۱۲۰	۰.۰۰۲
۱۴۴	۲۸۰۴۶۱	هیدروژن، گازهای کیمیاى و سایر عناصر غیرفلزیحاوی حداقل ۹۹/۹۹ درصد وزنی سیلیکم	۰	۲۹۶۹۰۷	۰.۰۰۰
۱۴۵	۸۵۴۱۵۹	قطعات نیمه‌رسانا، طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	۰	۲۹۳۰۸۱	۰.۰۰۰
۱۴۶	۲۹۰۲۲۰	بنزن	۰	۲۹۲۱۲۹	۰.۰۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	صادرات به ایران (هزار دلار)	صادرات به جهان (هزار دلار)	سهم از صادرات مالزی (درصد)
۱۴۷	۸۴۷۹۲۰	ماشین آلات و دستگاه‌ها برای استخراج یا تهیه چربی‌ها یا روغن‌های نباتی ثابت یا حیوانی.	۰	۲۹۰۱۳۰	۰.۰۰۰
۱۴۸	۷۰۱۹۱۱	شته‌های بریده شده (CHOPPED STRANDS) که درازای آن از ۵۰ میلیمتر بیشتر نباشد ازالیاف شیشه‌ای	۰	۲۸۹۳۵۰	۰.۰۰۰
۱۴۹	۲۹۱۵۷۰	اسیدپالمتیک، اسید استئاریک، املاح و استرهای آنها	۶۳۷۰	۲۸۸۸۱۶	۰.۰۲۲
۱۵۰	۲۹۰۱۲۱	اتیلن	۰	۲۸۲۴۵۶	۰.۰۰۰
۱۵۱	۲۹۰۵۴۵	گلیسرول	۲۲۶	۲۷۷۲۵۸	۰.۰۰۱
۱۵۲	۷۲۰۲۲۱	آلیاژهای آهن (فرو آلیاژها) دارای بیش از ۵۵ درصد وزنی سیلیسیوم	۰	۲۷۷۱۸۳	۰.۰۰۰
۱۵۳	۸۵۰۷۱۰	انباره‌های برقی (Accumulators)، شامل جداکننده‌های آنها، با سرباسید، از نوع مورد استفاده در راه انداختن موتورهای پیستونی	۱۰۵۱	۲۷۴۳۹۲	۰.۰۰۴
۱۵۴	۸۴۱۱۹۱	اجزاء و قطعات توربوچت‌ها یا توربوپراپرها	۰	۲۷۲۳۲۰	۰.۰۰۰
۱۵۵	۷۶۰۵۱۱	مفتول از آلومینیوم، غیرمزوج، با بزرگترین بعد سطح مقطع عرضی بیش از ۷ میلیمتر.	۰	۲۶۹۹۴۶	۰.۰۰۰
۱۵۶	۸۴۷۱۷۰	واحدهای حافظه ماشین‌های خودکار داده پرداز	۰	۲۶۶۵۵۹	۰.۰۰۰
۱۵۷	۸۷۰۸۱۰	سپروسایل نقلیه موتوری و اجزاء و قطعات آنها	۵۶۸	۲۶۶۱۳۷	۰.۰۰۲
۱۵۸	۹۰۳۰۲۰	نوسان‌نماها و نوسان‌نگارها	۰	۲۶۴۳۶۶	۰.۰۰۰
۱۵۹	۹۰۲۶۲۰	آلات و دستگاه‌ها برای سنجش یا کنترل فشار	۰	۲۶۲۸۱۶	۰.۰۰۰
۱۶۰	۷۲۰۳۱۰	محصولات آهنی حاصل از احیاء مستقیم کلوخه‌های معدنی آهن؛ به شکل توده، گلوله و حبه واشکال همانند	۰	۲۵۵۲۰۷	۰.۰۰۰
۱۶۱	۳۹۰۷۹۹	پلی استال‌ها، سایر پلی‌اترها و رزین‌های اپوکسید، به اشکال ابتدایی؛ پلی‌کربنات‌ها، رزین‌های الکید، پلی‌استرهای آللیک و سایر پلی‌استرها، به اشکال ابتدایی	۰	۲۵۲۶۸۰	۰.۰۰۰
۱۶۲	۸۴۸۲۱۰	بلبرینگ	۴	۲۵۰۳۶۳	۰.۰۰۰

منبع داده‌ها: ITC

۵. جمع‌بندی و توصیه‌های سیاستی

بررسی روند یک دهه تجارت ایران و مالزی نشان داد که این روابط عمدتاً واردات‌محور بوده و کسری مزمن تراز تجاری ایران با این کشور، بازتاب همین عدم تعادل است. صادرات ایران به مالزی علی‌رغم وجود ظرفیت‌های بالقوه، همواره محدود، پراکنده و فاقد تداوم بوده است. از سوی دیگر، ترکیب واردات ایران از مالزی تمرکز بالایی بر اقلام خاص مانند روغن پالم، کائوچوی طبیعی و برخی مواد شیمیایی دارد که برای صنایع داخلی و امنیت غذایی کشور اهمیت بالایی دارند. در همین حال،

تحلیل مزیت‌های نسبی صادراتی ایران و انطباق آن با نیازهای وارداتی مالزی نشان می‌دهد که فرصت‌های مغفول زیادی برای حضور پایدار ایران در بازار مالزی وجود دارد.

بر این اساس، توصیه‌های سیاستی زیر پیشنهاد می‌شود:

• ایجاد خط سبز واردات کالاهای اساسی از مالزی

وزارت صمت و جهاد کشاورزی می‌تواند با هماهنگی بانک مرکزی، مسیر پرداخت ریالی-روپیه/رینگیت برای واردات روغن پالم و نهاده‌های دامی از مالزی ایجاد کنند. این اقدام، وابستگی به دلار را کاهش می‌دهد و ثبات در تأمین کالاهای اساسی فراهم می‌کند.

• قراردادهای تضمینی صادرات متانول و اوره به مالزی

ایران در تولید متانول و اوره ظرفیت مازاد دارد و مالزی واردکننده پایدار این اقلام است. شرکت‌های پتروشیمی ایرانی باید از طریق اتحادیه صادرکنندگان پتروشیمی، با واردکنندگان بزرگ مالزی قراردادهای ۳ تا ۵ ساله ببندند.

• تأسیس دفتر بازاریابی مشترک در کوالالمپور

برای معرفی محصولات ایرانی (پلیمر، سیب، قیر نفت) باید یک دفتر رسمی با مشارکت اتاق تهران و اتحادیه‌های تخصصی در کوالالمپور ایجاد شود. این دفتر وظیفه شناسایی خریداران و تسهیل لجستیک را بر عهده گیرد.

• راه‌اندازی مسیر کشتیرانی منظم ایران-مالزی

با هماهنگی کشتیرانی جمهوری اسلامی، خط منظم کانتینری ماهانه به بندر کلانگ مالزی برقرار شود تا هزینه حمل و ریسک تأخیر کاهش یابد. این موضوع شرط کلیدی برای ورود پایدار به بازار مالزی است.

• مشوق‌های صادراتی هدفمند برای اقلام اولویت‌دار

در فهرست ۹ قلم دارای مزیت پایدار (متانول، اوره، پلیمرها و سیب)، دولت می‌تواند نرخ تسهیلات ارزی-ریالی ویژه و تخفیف‌های حمل‌ونقلی ارائه دهد تا بنگاه‌ها ریسک ورود به بازار مالزی را بپذیرند.

• ایجاد کنسرسیوم صادراتی ایران-مالزی

شرکت‌های کوچک و متوسط ایرانی نمی‌توانند به تنهایی وارد بازار مالزی شوند. تشکیل کنسرسیوم صادراتی با محوریت سازمان توسعه تجارت و بخش خصوصی، امکان تجمیع صادرات و مذاکره با خریداران عمده مالزی را فراهم می‌کند.

- **استانداردسازی فنی و حلال برای صادرات ایران**

بسیاری از کالاهای غذایی و کشاورزی ایران (مثل سیب) بدون اخذ گواهی حلال و استانداردهای کیفی، اجازه ورود به بازار مالزی را ندارند. باید مرکز صدور گواهی مشترک در ایران فعال شود تا موانع فنی برطرف گردد.

- **بازطراحی تعرفه‌های ترجیحی بر اساس سبد ۳۲ قلم مشترک**

توافقنامه باید روی ۳۲ قلمی متمرکز شود که هم در ایران مزیت نسبی دارند و هم در سبد واردات مالزی جایگاه بالایی دارند. اولویت فوری با ۹ قلم دارای مزیت پایدار است.